

**Комунальний заклад Київської обласної ради
«Чорнобильський медичний фаховий коледж»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Тетяна САЛОБУТА
«___» _____ 2025 р.

Циклова комісія *клінічних дисциплін*

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ВУЗЬКІ ДИСЦИПЛІНИ: ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ,
ОФТАЛЬМОЛОГІЯ ТА СТОМАТОЛОГІЧНІ
ЗАХВОРЮВАННЯ»**

**РОЗДІЛ 1 ВУЗЬКІ ДИСЦИПЛІНИ:
ОФТАЛЬМОЛОГІЯ**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Вид освітнього компонента	Обов'язковий
Мова викладання	Українська

Яготин
2025

Робоча програма **Вузькі дисципліни: офтальмологія**
Для здобувачів освіти за спеціальністю **223 Медсестринство,**
Освітньо-професійна програма **Лікувальна справа**
2023 року

Кравченко Володимир Миколайович, викладач спеціаліст

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії **клінічних**
дисциплін

Протокол від № _____ " _____ " _____ 2025 року

Голова комісії _____ Марія ШУЛЛА

Перезатверджено:

20__ рік _____

20__ рік _____

20__ рік _____

20__ рік _____

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- професійний ступінь	Характеристика Освітнього компонента
Кількість кредитів – <u>ECTS – 1,3</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 40	Освітньо-професійна програма: <u>Лікувальна справа</u>	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції:
		7 год
		Практичні:
20 год		
Самостійна робота:		
13 год		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,8 самостійної роботи здобувачі освіти- 0,9	Освітньо-професійний ступінь: <u>Фаховий молодший бакалавр</u>	Вид контролю: <u>Диф. залік</u>

2. Мета та завдання освітнього компонента

Робочу програму Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія» з освітнього компонента «Вузькі дисципліни: оториноларингологія, офтальмологія та стоматологічні захворювання» складено для підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» № 1202 від 08.11.2021 року), освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» 2023 року та навчальних планів 2023 року відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців і навчального плану, затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту та Міністерством охорони здоров'я України в 2011 р..

«Вузькі дисципліни: оториноларингологія, офтальмологія та стоматологічні захворювання» здобувачі освіти вивчають протягом одного семестру, на третьому році навчання у V семестрі.

На вивчення освітнього компонента відводиться 120 год., з них: 22 — на лекції, 58 — на навчальну практику під керівництвом викладача і 40 — на самостійну роботу. Освітній компонент складається з Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія», Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія», та Розділу 3 «Вузькі дисципліни: стоматологічні захворювання».

На вивчення Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія» відводиться 40 год, з них 7 — на лекції, 20 — на навчальну практику та 13 — на самостійну роботу.

Вивчення Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія» має велике значення у підготовці фахівців освітньо-професійної програми «Лікувальна справа».

Мета програми — забезпечити майбутніх фельдшерів знаннями та уміннями, які їм необхідні для надання медичної долікарської допомоги, догляду за пацієнтами з хворобами та травмами очей, проведення диспансеризації населення та профілактики очного травматизму.

Робоча програма освітнього компонента передбачає вивчення предмета послідовно за розділами та темами.

Під час вивчення всіх розділів необхідно наголошувати на:

- особливому значенні зору в життєдіяльності людини, завдяки чому людина отримує інформацію про навколишній світ;
- зв'язку хвороб ока із захворюваннями інших органів і систем, вплив на орган зору факторів зовнішнього середовища.

Робоча програма лекцій передбачає надати знання з анатомо-фізіологічних особливостей органа зору, оптичної системи ока, зорових функцій та методів їх дослідження, ознайомити з видами клінічної рефракції, механізмом акомодатції, підбором окулярів, сучасними методами оперативного лікування.

Важливо звернути особливу увагу на хвороби очей соціального значення: туберкульозне ураження ока, інфекційні кон'юнктивіти, ураження органа зору при загальних захворюваннях організму (цукровий діабет, гіпертонічна хвороба тощо).

Програма передбачає вивчення очних хвороб та станів ока, що потребують надання невідкладної медичної допомоги: ураження переднього відділу очного яблука, іридоцикліт, травми органа зору тощо. Значну увагу приділено глаукомі, яка є однією з основних причин сліпоти, та очному травматизму.

Необхідно звернути особливу увагу на можливе ураження органа зору на фоні гіпертонічної хвороби, захворювань нирок, цукрового діабету, грипу, вживання алкоголю, наркотиків та куріння.

Під час занять здобувачі освіти ознайомлюються з роботою офтальмологічного кабінету поліклініки й стаціонару, з методами обстеження органів зору та визначають функції органів зору. Під керівництвом викладача здобувачі освіти виконують окремі маніпуляції: промивання кон'юнктивального мішка, закапування крапель в очі, закладання мазі за повіки, накладання пов'язок на очі, видалення з кон'юнктиви та рогівки сторонніх тіл, вимірювання внутрішньоочного тиску, ознайомлюються з технікою промивання слізних шляхів.

Для оптимізації навчального процесу слід використовувати різні методи самостійної роботи, наочні та технічні засоби, вміти працювати за комп'ютером тощо.

Після вивчення освітнього компонента **здобувачі освіти повинні знати:**

- анатомо-фізіологічні особливості органа зору;
- зорові функції та методи їхнього дослідження;
- види клінічної рефракції, клінічні ознаки прогресуючої міопії та методи її профілактики;
- принципи й методи лікування хворих на очні хвороби; лікарські засоби, які найчастіше застосовуються в офтальмології;
- основні клінічні форми захворювань очної ямки, рухового та слезового апарата, повік і методи лікування хворих; епідеміологію, етіологію, клінічну картину, лікування й профілактику захворювань кон'юнктиви; загальні ознаки, види кератиту, долікарську допомогу при цьому; особливості природженої катаракти, розвиток набутої катаракти, методи лікування хворих; основні симптоми глаукоми, клінічну картину гострого нападу глаукоми та надання долікарської допомоги; види ушкоджень органа зору, діагностику та надання першої

допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- збирати анамнез; установлювати діагноз найпоширеніших захворювань та ушкоджень ока й надавати долікарську допомогу хворим;
- досліджувати зорові функції: гостроту зору, межі поля зору, кольоровідчуття, темнову адаптацію й характер зору;
- проводити зовнішній огляд органа зору; вимірювати внутрішньоочний тиск;
- підбирати прості окуляри і виписувати рецепти на них;
- проводити місцеве лікування; промивати кон'юнктивальну порожнину, закапувати очні краплі, закладати за повіки мазі, накладати пов'язки;
- видаляти з кон'юнктиви повік та очного яблука сторонні тіла;
- проводити санітарно-епідемічні заходи в разі виявлення інфекційних хвороб ока.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- організацію офтальмологічної служби в Україні;
- диспансеризацію населення та роль медичного персоналу в її проведенні;
- медичні аспекти екології;
- поняття про медичну етику та деонтологію;
- значення формування гігієнічної культури та санітарної освіти населення в подоланні захворювань очей;
- сучасні методи діагностики та лікування очних хвороб.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні оволодіти компетенціями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК. 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК. 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК. 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК. 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК. 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК. 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

Програмні результати навчання (РН)

РН. 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН. 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН. 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН. 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН. 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН. 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН. 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН. 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН. 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН. 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН. 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН. 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

3. Програма освітнього компонента

№ з/п	Вид заняття	Зміст	К-ть годин
<i>5 семестр</i>			
1	<i>Лекція</i>	<p>Вступ. Організація офтальмологічної допомоги в Україні. Основи будови ока. Методи дослідження зорових функцій. Уявлення про рефракцію та акомодацию</p> <p>Визначення гостроти зору за таблицями Головіна—Сивцева, Орлової, Шевальова. Визначення кольору сприйняття, поля зору.</p> <p>Фізична та клінічна рефракція. Види клінічної рефракції: еметропія, міопія (короткозорість), гіперметропія (далекозорість), астигматизм. Прогресуюча короткозорість, її ускладнення, сучасні методи лікування та профілактики. Визначення рефракції суб'єктивним методом. Корекція аномалій рефракції. Діоптрія. Оптичні скельця, їх властивості та призначення. Підбирання простих окулярів, виписування рецептів. Контактна та хірургічна корекція аметропії. Акомодация та її порушення (спазм і параліч акомодации, “старечий зір”), об'єм та довжину акомодации. Догляд за окулярами, контактними лінзами.</p> <p>Оперативне лікування аметропій. Виписування рецептів при пресбіопсії.</p>	2
	<i>Самостійна робота</i>	<p><i>Історія розвитку офтальмології. Організація офтальмологічної допомоги в Україні. Анатомічна будова органа зору та зв'язок його з організмом у цілому</i></p> <p><i>Історія розвитку офтальмології. Організація офтальмологічної допомоги в Україні. Анатомічна будова органа зору: очне яблуко, його оболонки, вміст очного яблука, придатки ока; зв'язок ока з організмом у цілому.</i></p>	2
	<i>Самостійна</i>		

	<i>робота</i>	Охорона праці в офтальмології Охорона праці під час роботи з апаратурою та обладнанням в очній практиці. Охорона праці під час роботи з ріжучими та колючими інструментами. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, при очних хворобах.	2
	<i>Самостійна робота</i>	Функції органа зору. Оптична система ока Визначення гостроти зору. Визначення периферичного зору. Визначення бінокулярного зору. Клінічна рефракція: визначення, методика підбирання окулярів, користуючись набором оптичних скелець. Підбирання окулярів при пресбіопії. Профілактика аномалій рефракції. Ознайомлення з рефрактометром.	2
	<i>Самостійна робота</i>	Виписування рецептів на окуляри.	1
	<i>Самостійна робота</i>	Основні принципи та методи лікування хворих на очні хвороби. Хвороби рухового апарата ока 1. Виписування рецептів на міотичні та мідріатичні препарати. 2. Визначення кута косоокості за методом Гіршберга.	2
2	<i>Лекція</i>	Хвороби захисного апарата ока (повік і слъзових органів). Хвороби кон'юнктиви. Трахома Анатомо-фізіологічні особливості повік, слъзових органів. Запальний і незапальний набряки повік, крововилив: етіологія, ознаки, догляд за хворими. Види блефаритів (простий, лусочковий і виразковий блефарит), етіологія, клінічні прояви, профілактика, лікування, догляд за хворими. Ячмінь: клінічні прояви, лікування, профілактика, догляд. Халазіон: клінічні ознаки, лікувальні процедури, догляд, Блефароспазм, лагофтальм, птоз. Догляд за хворими із виворотом та заворотом повік. Хвороби слъзової залози, слъзових шляхів:	2

3	Лекція	<p>діагностика, клінічні ознаки, лікування, профілактика, догляд за хворими. Види дакріоциститів, діагностика, клінічна картина й лікування. Гостре запалення слезової залози: етіологія, клінічні симптоми, лікування, догляд за хворими. Новоутворення повік і слезових органів.</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості кон'юнктиви. Види кон'юнктивітів. Гострий бактеріальний кон'юнктивіт: стафілококовий, пневмококовий, дифтерійний, вірусний, гонобленорея новонароджених. Діагностика, симптоматика, лікування, догляд за хворими, епідеміологія.</p> <p>Профілактика гонобленореї новонароджених. Особливості перебігу, лікування, догляд за хворими з вірусними кон'юнктивітами.</p> <p>Алергійний кон'юнктивіт (скрофульозний, медикаментозний, весняний): симптоми, лікування, догляд за хворими.</p> <p>Хронічні кон'юнктивіти: роль професійних факторів і загальних хвороб у їх виникненні, клінічні ознаки, лікування, профілактика.</p> <p>Трахома: етіологія, епідеміологія, особливості клінічного перебігу, ускладнення, наслідки. Диференційна діагностика з фолікулярним кон'юнктивітом. Лікування, профілактика.</p> <p>Сучасні методи лікування (препарати).</p>	1
		<p>Хвороби рогівки та склери. Хвороби судинної оболонки</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості рогівки та склери.</p> <p>Види кератитів. Загальна симптоматика кератитів. Екзогенний кератит, етіологія, зв'язок із загальними захворюваннями організму, клінічні ознаки, лікування, догляд за хворими.</p> <p>Поверхневий кератит: скрофульозний, герпетичний та повзуча виразка рогівки. Етіологія, клінічні особливості перебігу, ускладнення, наслідки. Глибокий кератит (туберкульозний, сифілітичний), клінічна картина, ускладнення, наслідки. Медикаментозне та хірургічне лікування рубців рогівки (кератопластика).</p>	

4	Лекція	<p>Анатомо-фізіологічні особливості судинної оболонки. Загальна симптоматика запальних захворювань переднього відрізка судинного тракту ока, тісний зв'язок хвороб судинної оболонки із загальними хворобами організму (вірусні інфекції, токсоплазмоз, бруцельоз, ревматизм, сифіліс, туберкульоз, СНІД). Гострий ірит, іридоцикліт: клінічні ознаки, наслідки, лікування, заходи щодо профілактики ускладнень (вторинна глаукома). Невідкладна медична допомога, догляд за хворими.</p> <p>Хвороби кришталика. Глаукома</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості кришталика. Вивихи та підвивихи кришталика. Катаракти: природжені та набуті. Форми природженої катаракти та методи її лікування. Ознаки старечої катаракти, стадії її розвитку. Лікування хворих, профілактика.</p> <p>Досягнення сучасної офтальмології в оперативному лікуванні катаракти. Догляд за хворими до операції і після неї. Афекія. Лікарські засоби для профілактики розвитку катаракти. Помутніння склистого тіла запального і дегенеративного характеру. Клінічні ознаки, лікування та профілактика.</p> <p>Дренажна система ока, гідродинаміку внутрішньоочної рідини та внутрішньоочний тиск. Етіологія глаукоми. Глаукома як одна з причин сліпоти.</p> <p>Природжена глаукома: її ознаки, лікування.</p> <p>Вторинна глаукома, зв'язок з основними захворюваннями організму.</p> <p>Класифікація первинної глаукоми: за формою (закритокутова, відкритокутова, змішана); за стадією (I, II, III, IV); за станом внутрішньоочного тиску (a, b, c); за динамікою зорових функцій (стабілізована, нестабілізована). Підозра на глаукому. Гострий напад глаукоми.</p> <p>Диференційна діагностика гострого нападу глаукоми й гострого іридоцикліту. Тактика фельдшера при гострому нападі глаукоми. Лікування, диспансеризація хворих на глаукому, роль профілактичних оглядів у ранній діагностиці глаукоми. Ознайомлення здобувачів освіти з</p>	2
---	--------	--	---

1	Самостійна робота	<p>безконтактною тонометрією, методикою Гольдманата, індикатором внутрішньоочного тиску.</p> <p>Хвороби склистого тіла</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гемофтальм: причини, ознаки, тактика медичного працівника. 2. Помутніння склистого тіла: причини, ознаки, лікування. 	1
	Самостійна робота	<p>Хвороби сітківки та зорового нерва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Судинні захворювання сітківки: зміни очного дна при гіпертонічній хворобі, цукровому діабеті. 2. Тромбоз та емболія центральної вени та артерії сітківки. Відшарування сітківки. Дегенерація сітківки. 3. Запалення та атрофія зорового нерва. 	2
	Самостійна робота	<p>Травми органа зору</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механічні ушкодження ока — контузії. Поранення ока: проникні та непроникні. Ознаки, перша допомога. 2. Опіки ока: види, клінічні симптоми, невідкладна медична допомога. 	1
	Практичне заняття	<p>Методи дослідження зорових функцій. Уявлення про рефракцію та акомодацию</p> <p>Ознайомлення з набором оптичних лінз. Визначення виду клінічної рефракції суб'єктивним методом.</p> <p>Підбирання окулярів у разі міопії, гіперметропії, пресбіопії. Завдання з виписування рецептів на окуляри. Визначення резерву акомодации. Догляд за окулярами, контактними лінзами. Виписування рецептів на окуляри.</p> <p>Дослідження зорових функцій та характеру зору за допомогою кольоротесту.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — визначення гостроти зору за таблицями Головіна—Сивцева та Орлової; — визначення меж поля зору за допомогою 	4

2	Практичне заняття	<p>периметра та контрольним методом; — визначення кольоровідчуття за таблицями Рабкіна; — дослідження характеру зору за допомогою кольоротесту; — визначення виду рефракції суб'єктивним методом; — підбирання окулярів; — вимірювання відстані між центрами зіниць; — виписування рецептів на окуляри.</p> <p>Основні принципи та методи лікування хворих на очні хвороби. Хвороби рухового апарата ока</p> <p>Хвороби захисного апарата ока (повік і слъзових органів). Хвороби кон'юнктиви. Трахома</p> <p>Методи загального лікування. Основні лікарські засоби, які застосовують при захворюваннях очей.</p> <p>Опанування методами місцевого лікування: промивання кон'юнктивального мішка, закапування крапель в очі, закладання мазей за повіки. Фізіотерапевтичні методи лікування: електрофорез, УВЧ, ультразвук, лазер-терапія, масаж, теплові процедури (солюкс, очні грілки, парафінові та озокеритові аплікації). Ознайомлення з технікою ретробульбарних, субтенонових і субкон'юнктивальних ін'єкцій та перивазальних новокаїнових блокад.</p> <p>Співдружня та паралітична косоокість. Діагностика, лікування, профілактика. Догляд за хворими. Огляд хворих з патологією м'язового апарата ока та орбіти. Ознайомлення з апаратурою для лікування амбліопії та косоокості. Визначення кута косоокості.</p> <p>Огляд хворих із запаленням повік і слъзового мішка: положення повік, забарвлення шкіри, наявність набряків, ріст вії, болючість ділянки слъзової залози та слъзового мішка.</p> <p>Показ хворих на блефарит, ячмінь, халазіон,</p>	4
---	-------------------	--	---

дакріоцистит. Ознайомлення з методикою канальцевої та нососльозової (коларголової) проби Веста. Виконання лікувальних процедур під наглядом викладача в разі цих захворювань.

Огляд хворих з ураженнями кон'юнктиви. Виконання лікувальних процедур при цих хворобах. Огляд хворих з наслідками трахоми. Ознайомлення з медичним інструментарієм для видалення трахоматозних зерен.

Практичні навички:

- закапування крапель в очі;
- закладання мазей за повіки;
- промивання кон'юнктивального мішка;
- накладання моно- й біокулярних пов'язок на очі;
- масаж повік;
- застосування теплових процедур;
- виписування рецептів на основні лікарські засоби;
- визначення видів косоокості;
- визначення кута косоокості за методом Гіршберга;
- визначення особливостей зору (монокулярний, біокулярний, одночасний) за допомогою чотириточкового кольоротесту.

Практичні навички:

- зовнішній огляд повік і слезових органів;
- проведення канальцевої та нососльозової (коларголової) проби Веста;
- ознайомлення з технікою промивання й зондування нососльозових шляхів;
- закладання мазей за повіки;
- оброблення краю повік лікарськими засобами;
- масаж повік;
- огляд повік в умовах фокального освітлення;
- огляд кон'юнктиви в умовах фокального освітлення;
- вивертання верхньої повіки;
- взяття мазків з кон'юнктиви;
- промивання кон'юнктивального мішка;
- оброблення кон'юнктиви в новонароджених.

3	<i>Практичне заняття</i>	<p align="center">Хвороби рогівки та склери. Хвороби судинної оболонки</p> <p>Огляд хворих. Виявлення дефектів рогівки за допомогою флюоресцеїнової проби або фурациліну. Відмінність кон'юнктивальної ін'єкції судин від перикорнеальної. Ознайомлення та вивчення медичного інструментарію для видалення поверхневих сторонніх тіл рогівки. Знайомство з роботою щілинної лампи.</p> <p>Огляд хворих на ірит та іридоцикліт. Акцентування уваги на неприпустимість утворення спайок між райдужкою і кришталиком (загроза вторинної глаукоми). Невідкладна допомога, лікування, догляд за хворими. Акцентування уваги на необхідності розширити зіницю у хворих на гострий іридоцикліт (за умови гіпотонації ока).</p> <p align="center">Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — обстеження рогівки методом зовнішнього огляду; — проведення флюоресцеїнової проби; — визначення чутливості рогівки; — проведення місцевих лікувальних процедур (закапування крапель в очі, закладання мазей за повіки); — ознайомлення з технікою перивазальної новокаїнової блокади; — обстеження райдужки методом зовнішнього огляду та фокального освітлення (колір райдужки, форма та розмір зіниці, реакція на світло, наявність спайок з кришталком); — визначення тонусу очного яблука пальпаторним методом; — визначення циліарної болючості ока; — накладання пов'язки на очі. 	4
4	<i>Практичне заняття</i>	<p align="center">Хвороби кришталика. Глаукома</p> <p>Огляд хворих із природженими й набутими катарактами. Методи дослідження кришталика (зовнішній огляд, за допомогою фокального освітлення, у прохідному світлі) та склистого тіла. Визначення стадії катаракти. Підготовка хворого до</p>	4

5	Практичне заняття	<p>операції і догляд за ним у післяопераційний період.</p> <p>Сучасні методи хірургічного лікування. Штучний кришталик.</p> <p>Огляд хворих на глаукому. Визначення зорових функцій ока (гострота та поле зору), огляд переднього відділу ока (глибина передньої камери, структура райдужки, оцінювання зіничного краю райдужки). Визначення внутрішньоочного тиску пальпаторно та за допомогою тонометра Маклакова. Закапування препаратів, що знижують внутрішньоочний тиск. Акцентування уваги на небезпеці закапування мідріатичних засобів та введення атропіну хворим на глаукому. Знайомство з новими препаратами та методиками лікування. Хірургічне лікування.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — зовнішній огляд кришталика (за допомогою фокального освітлення); — огляд кришталика та склистого тіла в прохідному світлі; — огляд хворих за допомогою щілинної лампи; — підготовка хворого до операції; — догляд за хворим після операції; — підбирання окулярів при афакії; — виписування рецептів на основні лікарські засоби, що використовуються при катаракті; — визначення гостроти зору; — визначення поля зору; — вимірювання внутрішньоочного тиску методом пальпації; — вимірювання внутрішньоочного тиску за допомогою тонометра; — виконання лікувальних процедур (закапування крапель в очі); — надання невідкладної допомоги під час гострого нападу глаукоми; — виписування рецептів на препарати, які знижують внутрішньоочний тиск. <p>Хвороби сітківки та зорового нерва. Травми органа зору</p> <p>Хвороби сітківки та зорового нерва.</p>	4
---	-------------------	--	---

Показ хворих з ураженням сітківки та зорового нерва. Демонстрація таблиць, малюнків із змінами очного дна (відшарування сітківки, дегенерація сітківки, неврит, застійний диск, атрофія зорового нерва). Зв'язок патології сітківки і зорового нерва із загальними захворюваннями організму.

Практичні навички:

- визначення гостроти зору;
- визначення поля зору;
- визначення темпової адаптації;
- дослідження кольоровідчуття за таблицями Рабкіна;
- визначення темної адаптації орієнтовним методом.

Травми органа зору

Надання невідкладної допомоги в разі поверхневих ушкоджень переднього відділу ока. Діагностика проникного поранення ока. Надання першої допомоги при проникних пораненнях ока. Профілактика розвитку вторинної інфекції. Тактика фельдшера при опікових ураженнях органа зору.

Практичні навички:

- видалення стороннього тіла з кон'юнктиви очного яблука й повік;
- видалення поверхневого стороннього тіла з рогівки;
- промивання кон'юнктивального мішка при хімічних опіках ока;
- надання невідкладної медичної допомоги при травмах ока;
- накладання монокулярної та бінокулярної пов'язок;
- транспортування хворого з проникним пораненням ока.

4. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1	Історія розвитку офтальмології. Організація офтальмологічної допомоги в Україні. Анатомічна будова органа зору та зв'язок його з організмом у цілому	2	-	-	2
2	Охорона праці в офтальмології	2	-	-	2
3	Функції органа зору. Оптична система ока	2	-	-	2
4	Методи дослідження зорових функцій. Уявлення про рефракцію та акомодацию	7	2	4	1
5	Основні принципи та методи лікування хворих на очні хвороби. Хвороби рухового апарата ока	4	-	2	2
6	Хвороби захисного апарата ока (повік і слізозових органів). Хвороби кон'юнктиви. Трахома	4	2	2	-
7	Хвороби рогівки та склери. Хвороби судинної оболонки	5	1	4	-
8	Хвороби кришталика. Глаукома	6	2	4	-
9	Хвороби склистого тіла	1	-	-	1
10	Хвороби сітківки та зорового нерва	4	-	2	2
11	Травми органа зору	3	-	2	1
	Усього	40	7	20	13

Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>5 семестр</i>		
1	Вступ. Організація офтальмологічної допомоги в Україні. Основи будови ока. Методи дослідження зорових функцій. Уявлення про рефракцію та акомодацію	2
2	Хвороби захисного апарата ока (повік і слезових органів). Хвороби кон'юнктиви. Трахома	2
3	Хвороби рогівки та склери. Хвороби судинної оболонки	1
4	Хвороби кришталика. Глаукома	2
	Всього	7

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>5 семестр</i>		
1	Методи дослідження зорових функцій. Уявлення про рефракцію та акомодацію	4
2	Основні принципи та методи лікування хворих на очні хвороби. Хвороби рухового апарата ока Хвороби захисного апарата ока (повік і слъзових органів). Хвороби кон'юнктиви. Трахома	4
3	Хвороби рогівки та склери. Хвороби судинної оболонки	4
4	Хвороби кришталика. Глаукома	4
5	Хвороби сітківки та зорового нерва. Травми органа зору	4
	Всього	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-ть годин
5 семестр		
1	Історія розвитку офтальмології. Організація офтальмологічної допомоги в Україні. Анатомічна будова органа зору: очне яблуко, його оболонки, вміст очного яблука, придатки ока; зв'язок ока з організмом у цілому.	2
2	Охорона праці під час роботи з апаратурою та обладнанням в очній практиці. Охорона праці під час роботи з ріжучими та колючими інструментами. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, при очних хворобах.	2
3	Визначення гостроти зору. Визначення периферичного зору. Визначення біноккулярного зору. Клінічна рефракція: визначення, методика підбирання окулярів, користуючись набором оптичних скелець. Підбирання окулярів при пресбіопії. Профілактика аномалій рефракції. Ознайомлення з рефрактометром.	2
4	Виписування рецептів на окуляри.	1
5	Виписування рецептів на міотичні та мідріатичні препарати. Визначення кута косоокості за методом Гіршберга.	2
6	Гемофтальм: причини, ознаки, тактика медичного працівника. Помутніння склистого тіла: причини, ознаки, лікування.	1
7	Судинні захворювання сітківки: зміни очного дна при гіпертонічній хворобі, цукровому діабеті. Тромбоз та емболія центральної вени та артерії сітківки. Відшарування сітківки. Дегенерація сітківки. Запалення та атрофія зорового нерва.	2
8	Механічні ушкодження ока — контузії. Поранення ока: проникні та непроникні. Ознаки, перша допомога. Опіки ока: види, клінічні симптоми, невідкладна медична допомога.	1
Усього		13

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Визначення гостроти зору за таблицями Головіна—Сивцева, Орлової.
2. Орієнтовна перевірка зору новонароджених.
3. Визначення меж поля зору за допомогою периметра та орієнтовним методом.
4. Визначення кольоровідчуття за таблицями Рабкіна.
5. Суб'єктивний метод визначення рефракції; підбирання простих окулярів.
6. Виписування рецептів на окуляри.
7. Вимірювання внутрішньоочного тиску пальпаторним методом.
8. Вимірювання внутрішньоочного тиску за допомогою тонометра Маклакова.
9. Вивертання повік та огляд кон'юнктиви при захворюваннях переднього відділу ока та травмах ока.
10. Взяття мазка з кон'юнктиви.
11. Промивання кон'юнктивального мішка.
12. Закапування крапель в очі.
13. Закладання мазей за повіки.
14. Накладання пов'язок на очі.
15. Видалення стороннього тіла з кон'юнктиви й рогівки.
16. Проведення проби з коларголом.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Будова зорового аналізатора.
2. Анатомія очного яблука.
3. Анатомо-фізіологічні особливості захисного апарата ока (орбіти, повік).
4. Анатомо-фізіологічні особливості рухового й сльозового апарата ока.
5. Центральний зір. Гострота зору. Кольоровідчуття. Методи дослідження.
6. Периферійний зір. Поле зору. Світловідчуття. Методи дослідження.
7. Види клінічної рефракції, методи корекції аметропії.
8. Акомодація, її зміни.
9. Види косоокості, лікування.
10. Симптоматика гострих запальних захворювань орбіти і невідкладна медична допомога при них.
11. Основні клінічні ознаки новоутворень орбіти.
12. Клінічні ознаки ячменя, лікування.
13. Форми та клінічні ознаки блефариту.
14. Дакріоцистит новонароджених, особливості лікування.
15. Загальні ознаки різних видів гострого бактеріального кон'юнктивіту.
16. Клінічні особливості різних видів бактеріального кон'юнктивіту.
17. Лікування хворих на гострий бактеріальний кон'юнктивіт, профілактичні заходи.
18. Профілактика гонобленореї новонароджених.
19. Клінічні ознаки вірусного кон'юнктивіту, лікування, профілактика.
20. Алергійний кон'юнктивіт, його види, лікування.
21. Загальні ознаки різних видів кератиту.
22. Лікування хворих на поверхневий травматичний кератит.
23. Симптоматика гострого іридоцикліту та невідкладна допомога при ньому.
24. Природжена катаракта, лікування.
25. Клінічний перебіг старечої катаракти.
26. Лікування хворих із старечою катарактою.
27. Природжена глаукома, її ознаки, лікування.
28. Основні ознаки первинної глаукоми.
29. Відмітні клінічні ознаки відкритокутової та закритокутової глаукоми.
30. Причини й клінічні ознаки гострого нападу глаукоми.
31. Невідкладна медична допомога під час гострого нападу глаукоми.
32. Лікування хворих і профілактика ускладнень глаукоми.
33. Симптоми проникного поранення очного яблука.
34. Перша медична допомога при травмах очного яблука.
35. Симптоми контузії ока, перша медична допомога.
36. Невідкладна медична допомога при опіках очей.
37. Клінічні ознаки електроофтальмії, лікування.

9. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння матеріалу Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія» програмою і навчальним планом освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Кожному здобувачу освіти пропонується індивідуальне завдання: скласти тези бесіди, лекції з профілактики стоматологічних захворювань. Наприклад:
 - а) скласти план та підготувати тези лекції для пацієнтів офтальмологічного кабінету на тему: «Аномалії рефракції», «Профілактика гонобленореї новонароджених», «Надання першої допомоги при проникних пораненнях ока», тощо;
 - б) скласти план та підготувати тези лекції з основ охорони праці в офтальмологічному кабінеті для середнього медичного персоналу та для пацієнтів.
2. Серед здобувачів освіти III курсів провести конкурс санбюлетнів (презентацій, рефератів) на тему: «Профілактика захворювань в офтальмології».

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позааудиторна робота. Під час лекцій використовується засоби наочності, зокрема на всі лекційні заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях здобувачі освіти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах використання елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

11. Методи контролю

На лекційних заняттях проводиться вибірковий контроль на засвоєння викладеної теми.

На практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах, та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку, який включає усні відповіді та розв'язання ситуаційної задачі з виконанням

практичної навички.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія»

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія» складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на

практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	<p>Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.</p>
		<p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі • Враховує показання і протипоказання • Застосовує навик спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму. <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології;

		<ul style="list-style-type: none"> - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.</p>
2. Достатній	«4»	<p>Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити зв'язок між причиною і наслідками.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я.</p> <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75% від загальної кількості тестів.</p>
3. Середній	«3»	<p>Здобувач освіти виконує типові завдання професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін.</p> <p>Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди</p>

		<p>робить правильні логічні висновки і узагальнення.</p> <p>Володіє загально-професійними і спеціалізовано професійними компетенціями.</p> <p>Не достатньо володіє навиками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко вказати показання і протипоказання для здійснення процедури • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.</p>
<p>4. Початковий</p>	<p>«2»</p>	<p>Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням.</p> <p>Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності.</p> <p>Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, уміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань.</p> <p>Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.</p> <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.</p>

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 - 60 % правильних відповідей	59,9% та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан пацієнта	Відповіді відсутні
4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримуючись алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан пацієнта	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан пацієнта	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду пацієнту

5 Активність	Проактивний Приймає участь у виконанні завдань. Сам продукує ідеї	Активний Приймає участь у виконанні завдань	Пасивний Не приймає участь у виконанні завдань
--------------	--	--	---

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії клінічних дисциплін

Протокол № __ від «__» серпня 20__ р.

Голова циклової комісії _____ Марія ШУЛЛА

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія» складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно).

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання результатів практичної діяльності здобувачів освіти

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач освіти самостійно і швидко підбирає необхідне обладнання для виконання практичних навичок. Може визначити мету та послідовність виконання маніпуляції. Вміє підготувати необхідне до маніпуляції, дотримується алгоритму дії, не допускає помилок.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти самостійно підбирає необхідне обладнання. Може визначити мету та послідовність виконання маніпуляції. Визначає показання та протипоказання до маніпуляцій, вміє підготувати необхідне до маніпуляції, дотримується алгоритму дії. Допускає несуттєві помилки, які не впливають на кінцевий результат.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач освіти підбирає обладнання та інструментарій за допомогою викладача. Послідовність виконання маніпуляції порушена.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач освіти не знає, яке обладнання необхідно підібрати для виконання маніпуляції. Послідовність виконання маніпуляції порушена. Допущені помилки впливають на результат маніпуляції.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою

відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки, малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;
- 2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім

для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач фахової передвищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач фахової передвищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач фахової передвищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання не впевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач фахової передвищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

13. Методичне забезпечення

1. До всіх лекційних занять підготовлені мультимедійні презентації та методичні розробки лекцій.
2. До кожного практичного заняття підготовлено методичні розробки, інструктивні карти, алгоритми виконання практичних навичок, набір ситуаційних задач різного рівня складності.
3. Для виконання позааудиторної самостійної роботи підготовлені методичні розробки з тестовим матеріалом, задачами, запитаннями для самоконтролю, рекомендованою літературою.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. *Безпека життєдіяльності* / Є.П. Желіба, Н.В. Завіруха, В.В. Зацарний. — К.: Каравелла, 2005. — 205 с.
2. *Жабосєдов Г.Д.* Терапевтична офтальмологія: навч. посібник. — К.: Здоров'я, 2003. — 134 с.
3. *Жабосєдов Г.Д., Кіреєв В.В.* Практикум з очних хвороб. — К.: Здоров'я, 2002. — 62 с.
4. *Жабосєдов Г.Д., Сергієнко М.М.* Очні хвороби. — К.: Здоров'я, 2003. — 184 с.
5. *Касевич Н.М.* Медсестринська етика і деонтологія: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 200 с.
6. *Касевич Н.М., Шаповал К.І.* Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.
7. *Корконіжко О.М.* Медсестринство в офтальмології. — К.: ВСВ «Медицина», 2015. — 216 с.
8. *Новицький І.Я.* Очні хвороби: підручник. — К.: Здоров'я, 1998. — 184 с.

9. *Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б.* Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.
10. *Шегедин М.Б., Антоненко Ю.О., Ольхова О.В.* Медсестринство в офтальмології: навч. посібник — Вінниця: Нова книга, 2008. — 104 с.

Додаткова

1. *Офтальмологія: Нормативне виробничо-практичне видання.* — К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ “Медінформ”, 2006. — 408 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Інтернет ресурси
2. <https://chmfc.com.ua/>

